

Sociální politika

**pro studenty oboru Sociální pedagogika, bakalářské studium, 3. ročník, jarní sem. 2008,
(SC4BK_SoPo)**

Vyučující: Mgr. Marcela Severová, Ph.D. ; mseverova@seznam.cz

Sylabus předmětu:

1. Co to je sociální politika? – základní charakteristika, vymezení pojmů, subjekty a objekty sociální politiky, typy sociální politiky, model sociální politiky ČR, občanská participace, občanská společnost, sociální občanství, občanská a sociální práva
2. Základní východiska a přístupy k sociálnímu státu a sociální politice - konsensuální, konfliktuální, liberální a konzervativní teorie státu; vznik, vývoj, sociální role a typy moderního státu; základní principy, vývoj, funkce a nástroje sociální politiky; ideové zdroje a hodnoty moderní společnosti zakládající moderní sociální politiky.
3. Chudoba a sociální vyloučení v sociální politice - koncepty chudoby, příčiny chudoby, nástroje a měření chudoby, Laekenské indikátory chudoby a sociální exkluze
4. Společnost zaměstnání a krize sociálního státu, nezaměstnanost – geneze a vývoj nezaměstnanosti, příčiny a druhy nezaměstnanosti, trh práce v ČR, důsledky nezaměstnanosti pro jedince, zabezpečení v nezaměstnanosti.
5. Sociální zabezpečení – vymezení, determinanty, koncepce, typy sociálních institucí, základní sociální události; sociální pojištění, sociální podpora, sociální pomoc, zabezpečení ve stáří
6. Zdravotní politika – systémy zdravotních služeb, transformace zdravotní péče v ČR, sociální determinanty zdraví
7. Rodinná politika – vymezení a typy rodinné politiky, rodinné chování u nás a v Evropě, rysy rod. pol. v ČR a v evropských zemích
8. Bytová politika – nástroje bytové politiky, modely bytových systémů, transformace bytové politiky.
9. Vzdělávací politika – vývoj vzdělanosti, veřejné a soukromé vzdělávací instituce, principy a problémy vzdělávací politiky, vzdělání u nás a v Evropě
10. Krize státně sociální politiky: ekonomické, politické, demografické a ideové příčiny krize sociálního státu, nové podoby sociálního vyloučení a sociálních rizik

Zakončení kurzu: zkouška – písemný vědomostní test – předpokládají se znalosti čerpané z přednášek, doporučené literatury a literatury k sem. četbě

Seznam literatury k seminární četbě:

- Gregor D. 2006. „Vzdělanostní nerovnosti v teoretické reflexi“. Pp. 21-40 in *Nerovné šance na vzdělání*, P. Matějů, Straková et al. Praha: Academia
- Librová, H. 2002. „Marginalita, sociální vyloučení a ekologicky příznivý způsob života“. Pp. 77-92 in *Menšiny a marginalizované skupiny v České republice*, ed. by T. Sirovátka. Brno: Masarykova univerzita. ISBN 80-210-2791-6
- Illich, I. 2001. *Odškolení společnosti*. Praha: Slon. ISBN 80-85850-96-6 str. 54-63
- Keller J. 2005. *Soumrak sociálního státu*. Praha: Slon. ISBN 80-86429-41-5;
kap. 2 Problémy sociálního státu

Literatura ke studiu:

Večeřa, M. 1996. *Sociální stát. Východiska a přístupy*. Praha: Slon. ISBN 80-85850-16-8

Dahrendorf, R. 1991. *Moderný sociální konflikt*. Bratislava: Archa.

Krebs, V., Durdisová, J., Poláková, O., Žižková, J. 1997. *Sociální politika*. Praha: Codex. ISBN 80-85963-33-7

Mareš, P. 1998. *Nezaměstnanost jako sociální problém*. Praha: Slon.

Munková, G. a kol. 2004. *Sociální politika v evropských zemích*. Praha: Univerzita Karlova. ISBN 80-246-0780-8

Arnoldová, A. 2000, 2001. *Vybrané kapitoly ze sociálního zabezpečení. I. a II. část*. Praha: Univerzita Karlova. ISBN 80-246-0092-7, ISBN 80-246-0197-4.

Murray Ch. 1998. *Příliš mnoho dobra*. Praha: Sociologické nakladatelství. ISBN 80-85850-55-9

Keller J. 2005. *Soumrak sociálního státu*. Praha: Slon. ISBN 80-86429-41-5

Illich, I. 2001. *Odškolnění společnosti*. Praha: Slon. ISBN 80-85850-96-6

Matoušek, O. 1995. *Ústavní péče*. Praha: Slon. ISBN 80-85850-08-7

Kapr, J., B. Koukola, 1998. *Pacient: Revoluce v poskytování péče*. Praha: Slon. ISBN 80-85850-49-4